

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **P. V.**, narozen ...
bytem D. V. u H., D. V. 22
zastoupen JUDr. Ervínem Perthenem, advokátem advokátní kanceláře
PPS advokáti, s.r.o.
se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19
proti
žalované: **České správě sociálního zabezpečení**
se sídlem v Praze 5, Křížová 25

o invalidní důchod, k žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 12. 6. 2017, čj. 540 224 3484/315-EKO

takto:

- I. Rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 12. 6. 2017, čj. 540 224 3484/315-EKO se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám zástupce náhradu nákladů řízení v částce 13.915,- Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalované o námitkách, které obsahovalo tři výroky. Prvním výrokem bylo zčásti

změněno rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 12. 12. 2016 č. I., kde byl doplněn výrok následujícího znění: „Doplatek částečného invalidního důchodu náleží podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ustanovením čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2009“, ve zbytku se rozhodnutí potvrzuje. Druhým výrokem bylo potvrzeno rozhodnutí II., námitky byly zamítnuty. Třetím výrokem bylo zčásti změněno rozhodnutí III., bylo doplněno výrokem: „Doplatek invalidního důchodu náleží podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů od 1. 1. 2010. Ve zbytku bylo rozhodnutí potvrzeno.

2. **Soud doplňuje, že orgán I. stupně vydal dne 12. 12. 2016 tři rozhodnutí, a to I.,** kterým byl žalobci přiznán podle ust. § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/1988, o sociálním zabezpečení (v rozhodnutí nesprávně uvedeno o důchodovém pojištění – pozn. soudu), ve spojení s ust. § 68 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen zákon č. 155/1995 Sb.), od 20. 6. 1990 částečný invalidní důchod ve výši 598,- Kč měsíčně. Spolu s valorizačním zvýšením dosáhl částečného invalidního důchodu nově ke dni 31. 12. 2009 výše 4.824,- Kč měsíčně (základní výměra činila 2.170,- Kč měsíčně a procentní výměra činila 2.654,- Kč měsíčně). V odůvodnění rozhodnutí byl žalobce informován o tom, že dle ust. § 55 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., zanikl nárok na doplatek důchodu za dobu před 22. 2. 2011. **Rozhodnutím II.** byla žalobci zamítnuta žádost o plný invalidní důchod podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2009, pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění v rozhodném období před vznikem invalidity konstatované ke dni 1. 3. 2001. Současně bylo konstatováno, že tímto rozhodnutím není dotčen nárok na částečný invalidní důchod za dobu do 31. 12. 2009. **Rozhodnutí III.** stanoví, že od 1. 1. 2010 náleží žalobci podle ust. § 56 písm. d) a ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně ve výši 7.478,- Kč měsíčně. Po provedené valorizaci od lednové splátky v r. 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 a 2016 činí výše důchodu k datu rozhodnutí 8.210,- Kč měsíčně (základní výměra důchodu činí 2.440,- Kč měsíčně a procentní výměra činí 5.770,- Kč měsíčně). V odůvodnění rozhodnutí je dále žalobce informován o tom, že dle ust. § 56 odst. 1 písm. b) cit. zákona doplatek důchodu náleží pět let zpět od uplatnění nároku, tj. od 22. 2. 2011.

II. Žalobní argumentace

3. Podstatou žaloby je námitka o tom, že žalobce je přesvědčen, že stav invalidity u něho vznikl již mnohem dříve, má k dispozici zprávu ošetřující lékařky MUDr. S. z 30. 2. 2011 o tom, že je veden v ordinaci od r. 2000, ale již před tím byl veden na psychiatrii a byl hospitalizován pro paranoidní schizofrenii, lékařka se znala s jeho dřívějším ošetřujícím lékařem, který však již zemřel a došlo ke ztrátě žalobcovy dokumentace. Z ní by bylo jasné patrné, že žalobce se léčil s různými chorobami i psychiatrickou podstatně dříve, již před rokem 2000 se opět ztratila dokumentace žalobce od lékařky MUDr. H., tato byla vedena od dětských let žalobce. Žalobce tak není spokojen s napadeným rozhodnutím o námitkách, které žalovaná vydala dne 12. 6. 2017, je krácen na svých právech, a to i na rozhodnutí o doplatcích dávky.

4. Dle dobrozdání lékařů je žalobce invalidní od r. 1990. V r. 2001 byl shledán invalidním, ale neměl splněnu podmínku potřebné doby pojištění. V soudním řízení mu bylo sděleno, že se musí přihlásit na úřadu práce, tam mu bylo v Liberci sděleno, že toto nelze, neboť je invalidní, má se přihlásit na dávky v nouzi. Následně byl nemocen a sháněl práci, ta mu ale byla vždy po lékařské prohlídce odřeknuta, pokaždé doplatil na diagnózu schizofrenie. Hledal si práci brigádníka, ta se ale nezapočítávala do doby pojištění, sice takto krátkodobě pracoval asi 5 – 6 roků do r. 2010, ale takové krátkodobé úvazky není schopen nijak doložit, snad jen svědecky od lidí, kteří mu tuto práci poskytli. Vzpomíná na brigádu v Jablonci nad Nisou, kde pan Ing. J. rozdával domácí práci pod hlavičkou různých firem, jednalo se o návleky korálků, zde odpracoval žalobce asi 2 – 3 roky. Takto si přivydělával k dávce v nouzi, tyto mu byly ale zamítnuty a ocitl se ve velmi svízelné situaci. Měl nulový příjem, žádal o důchod, ale dostával opakovaně zamítavá rozhodnutí. Je přesvědčen, že mu v minulosti byla opakovaně zamítána jeho žádost o invalidní důchod nejen z důvodu nesprávného medicínského posouzení, ale i pro nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení, a to po r. 2000 i v letech následujících. Záležitost posuzuje žalobce tak, že byl dlouhou dobu nezájem mu vyhovět. Není pravdou, že se obracel na ČSSZ s žádostí o přiznání plného invalidního důchodu až v r. 2007, žádal opakovaně každý rok, vždy byl ale odmítnut, byť i jen s žádostí o sepsání u některé z OSSZ. Byl opakovaně léčen v Bohnicích v pavilonu č. 22, což byl tenkrát vězeňský pavilon, léčba vždy trvala několik měsíců, léčil se i během dalších let věznění a vazby, byl nepřetržitě ve vazební psychoze. Pravdivá není ani informace o jeho odmítnutí léčby v r. 2011, ani to, že mu mohla pomáhat rodina, všichni žili jen z invalidních důchodů. Sám se o možnosti pobírání částečného invalidního důchodu dozvěděl až v r. 2017. Chybí podstatná část jeho zdravotní dokumentace za mnoho let, tím se nikdo nezabýval, ač se nacházel v těžkém zdravotním stavu. Pokud by mu v posledních letech nepomáhala jeho družka zastupováním před úřady, nikdy by mu nevyhověly. Z důvodu krácení práv proto žalobce navrhl nové posouzení své věci a doplacení důchodu v plném rozsahu.
5. V dalších přípisech soudu pak žalobce sdělil, že mu nikdy nebylo umožněno nahlížet do svého spisového materiálu, jeho zdravotnická dokumentace je neúplná, toto je však dílem nedbalosti a nedůslednosti státních úředníků. V r. 1989 byl postřelen VB v oblasti kyčle, byl ošetřen záchrannou službou Mělník, byl v těžkém duševním stavu, následně se léčil v Bohnicích a v Kosmonosech, tímto se nikdy nikdo nezabýval. Mnoho měsíců odpracoval pro potřeby vězeňské služby, šlo o tzv. dobrovolně-povinné práce, bez nároku na odměnu. Jednalo se o údržbu okolí věznice, práce v kuchyni, úklid kanceláří, toto se ale nikde neregistrovalo. Odměnou bylo povolení sledovat televizi.

III. Vyjádření žalované

6. Z písemného vyjádření žalované ze dne 24. 7. 2017 vyplývá, že podkladem pro vydání výše uvedených tří rozhodnutí ve věci žalobce bylo posouzení jeho zdravotního stavu Okresní správou sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) v Jičíně dne 8. 7. 2016, podle něhož byl žalobce od 20. 6. 1990 do 31. 12. 1995 částečně invalidní dle § 37 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl schopen vykonávat zaměstnání jen ze zvlášť ulehčených pracovních podmínek a v důsledku toho byl předpoklad podstatného poklesu výdělku. Od 1. 1. 1996 do 28. 2. 2001 byl žalobce dle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2009 částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Od 1. 3. 2001 je žalobce plně invalidní dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2009, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %. Od 1. 1. 2010 jde o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 80 %.

7. Z námitek žalobce plyne žádost o doplacení invalidního důchodu již od r. 2001. Žalovaná v řízení o námitkách znovu posoudila zdravotní stav žalobce, neseznala důvody pro uznání plné invalidity již od 20. 6. 1990, v uvedeném směru proto rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdila. Dále se pak zabývala námitkou doplacení invalidního důchodu za dobu nejdéle 5 let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení. Po prostudování obsáhlé spisové dokumentace uznala, že se žalobce obracel na ČSSZ průběžně od r. 2007 s žádostí o přiznání invalidního důchodu, a to ať již formou žádosti o důchod, stížnosti či prostřednictvím veřejného ochránce práv. Vždy připomínal svůj nepříznivý zdravotní stav vzniklý od mladého věku. Z posudků a dokumentů založených ve spise lze dovodit, že příčinou nesprávně zjištěného skutkového stavu byly v minulosti nepřesvědčivé posudky o invaliditě vydávané od r. 1997 až 2012. Žalovaná seznala, že žalobce žádal uznání invalidity již před r. 2001, a to s určitostí ve stížnosti, podané 2. 1. 2002 a dále prostřednictvím veřejného ochránce práv v r. 2012.
8. Při posuzování zdravotního stavu žalobce byla opomíjena orgány sociálního zabezpečení v posudcích o invaliditě skutečnost, že žalobce již od dětství byl osobou psychicky postiženou, minimálně ve smyslu závažné polymorfni psychopatie, že právě z důvodu duševního onemocnění neabsolvoval ani základní vojenskou službu, což mohlo mít vliv na jeho schopnost vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Tím, že nebylo přihlíženo k existující dokumentaci ošetřujícího lékaře vězeňské služby a lékařů z psychiatrických léčen. Žalobce poukazoval na zdravotní postižení, které mu znemožňovalo splnit nezbytnou podmínku nároku na invalidní důchod, spočívající v získání potřebné doby pojištění. Žalovaná spatřuje pochybení uvedeného postupu, tedy nesprávný postup orgánů sociálního zabezpečení, proto změnila své rozhodnutí č. I. a III., pokud jde o poskytnutí doplatku na částečném invalidním důchodu a invalidním důchodu pro invaliditu třetího stupně.
9. V rámci námitkového řízení dospěla žalovaná k závěru, že žalobci náleží doplatek částečného invalidního důchodu od data 1. 1. 2006. Dle článku II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. a zákon č. 582/1991 Sb., se důchod, nebo jeho zvýšení za dobu před 1. 1. 2009 doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008. Ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění účinném k 31. 12. 2008 stanoví, že pokud se zjistí, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení. Na rozdíl od současné úpravy tohoto ustanovení ve znění účinném k 31. 12. 2008 nezohledňuje situaci, kdy byl důchod vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánů sociálního zabezpečení. V souladu s výše uvedeným se žalobci na základě zmíněných zákonných ustanovení přiznává

doplatek částečného invalidního důchodu za dobu před 1. 1. 2009 v rozsahu tří let, tedy od 1. 1. 2006.

10. V dalším žalovaná uvedla, že pokud jde o doplatek invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, je třeba postupovat při poskytnutí tohoto doplatku podle § 56 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., které stanoví, že byl-li důchod přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 cit. zákona, věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení, což je v případě žalobce od 1. 1. 2010, od kterého náleží žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Žalovaná zde odkázala na § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., dle něhož se na řízení o námitkách vztahuje správní řád, a dále tedy na jeho ust. § 90 odst. 1 písm. c) a postupovala tak, že částečně změnila rozhodnutí I. a III. a ve zbytku je potvrdila. S ohledem na žalobní námitky navrhla provést přezkoumání zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen PK MPSV ČR).

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Soudu dne 15. 12. 2017 zaslal zástupce žalobce Zprávu o zdravotním stavu pana P. V., vypracovanou dne 5. 12. 2017 praktickou lékařkou MUDr. L. H.. V ní se uvádí, že pacienta zná lékařka od r. 1984, kdy ho převzala do své péče. Již v této době šlo o pacienta, který se léčil pro zvlášť těžké psychické onemocnění, byl v péči psychiatrické ambulance MUDr. P., opakovaně v Kosmonosích, kde ošetřován ambulantně i hospitalizován (do r. 2000 2 hospitalizace, po r. 2000 také 2 hospitalizace). Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu byl pacient uznán nezpůsobilým absolvovat základní vojenskou službu, dostal tzv. „modrou knížku“. Tímto chce lékařka potvrdit, že do r. 2000 pacient trpěl zvlášť těžkým psychickým onemocněním, takže nemohl vykonávat žádnou soustavnou výdělečnou činnost.
12. Dne 3. 4. 2018 soud obdržel přípis družky žalobce, paní V. F., která soudu sdělila, že jej zná již několik roků před r. 2000, byl značně duševně nemocný, pomáhala jeho rodině. Žalobce byl stíhaný za různou trestnou činnost. Aby mu bylo možné pomáhat, pisatelka se musela seznámit s příznaky těžkých psychických nemocí, schizofrenie, i s okolnostmi jeho trestních postihů. Žalobce se dlouhodobě nezdržoval doma, neměla možnost mu zajistit opatrovníka, následkem nedobré péče se jeho zdravotní obtíže zhoršovaly. V dřívějších letech se musela stát chyba, jeho nemoc nebyla včas rozpoznána, příznaky schizofrenie však měl již před rokem 1990. U žalobce existovaly nerovnoměrné zdravotní obtíže v časových úsecích, zlehčoval či zamlčoval skutečné zdravotní potíže, neměl důvěru k lékařům. Dlouhodobě důvěřoval pouze MUDr. H., která ho léčila od r. 1984. Vědomě popíral sluchové halucinace, které měl od 17 let, neříkat pravdu lékařům se naučil již v dětských domovech, bál se injekcí, což pociťuje dodnes. Svou nedůvěru k lékařům žalobce opírá o poznatky nedůvěry, kterou mu vyjadřovali při sdělování svých mystických zážitků. Schizofrenie je náročné onemocnění se sluchovými halucinacemi, roztržštěním myšlení a problémy se soustředit, nesouvislým a nelogickým mluvením, opakováním slov a poklesy nálad. V pracovním nasazení měl velké potíže a vysokou únavnost. Je jedním z těch, u nichž je onemocnění v rodině po několik generací, měl i sebevražedné pokusy. Není alkoholik, ani nemá problémy s drogami, raději se drží v ústraní.
13. **Dne 18. 5. 2018 byl vypracován soudem vyžádaný posudek PK MPSV ČR v Hradci Králové.** Za rozhodující zdravotní postižení žalobce byla určena těžká chronická paranoidní schizofrenie s těžkým postpsychotickým defektem, jako další zdravotní obtíže pak jsou uvedeny následující diagnózy: těžká porucha osobnosti, schizoformní psychoza u premorbidní strukturované psychopatické osobnosti na podkladě organického psychosyndromu, ischemická choroba srdeční, stp. infarktu myokardu s kardiogenním šokem, stp. implantaci stentů v r. 2015. Dále se jedná o stav po resekci žaludku pro vředovou chorobu duodena v r. 1987, vertebrogenní algický syndrom při degenerativních změnách páteře, stp. opakovaném zápalu plic anamn., ICHDK, stp. operaci dolních končetin v r. 2014, arteriální hypertenzi, stp. vícečetných úrazech, průstřelu levé hýžděové krajiny a poranění hlavy 11/1989, komoci mozku III. stupně, mnohonásobné fraktury kalvy v r. 1980, po zhojené zlomenině pravého bérce, zlomenině žeber a po operaci středního ucha v r. 1960. Posudková komise v posudku uvádí, že dne 22. 12. 1989 byl vypracován ve věci žalobce znalecký posudek K. N., znalce z oboru klinické a forenzní psychologie, znalce z oboru psychiatrie MUDr. F. H. a MUDr. R. Ú., byla stanovena diagnóza schizoformní psychózy z premorbidně

strukturované psychopaticky změněné osobnosti na podkladě organického psychosyndromu. PK dále těžila z propouštěcí psychiatrické zprávy MUDr. F. – hospitalizace žalobce duben – květen 2001 (Vězeňská služba – Nemocnice Psychiatrické oddělení Brno), z psychiatrického znaleckého posudku MUDr. T., MUDr. T.. – Liberec dne 4. 6. 2001, psychiatrických nálezů MUDr. S. z Turnova z let 2001 – 2015, z propouštěcí zprávy psychiatrické hospitalizace PL Kosmonosy (prosinec 2002 – červen 2003), z lékařských nálezů ošetřující lékařky MUDr. H., ze závěrů interní hospitalizace z října 2015 – Nemocnice Jičín.

14. Posudková komise podrobně popsala závěry znaleckých posouzení žalobcova zdravotního stavu, závěry z hospitalizací a nálezů a uvedla, že žalobce trpí závažným duševním onemocněním, jehož vývoj, stupeň i závažnost, ale i dopad na poruchy pracovní schopnosti hodnověrně dokládá již první, výše uvedený znalecký posudek. Takto posudkově doložitelné relevantní údaje ze dne 22. 12. 1989, konstatující těžkou duševní poruchu, pak dále dokládají následné psychiatrické zprávy, z nichž lze vyčíst progresi choroby s desintegrací osobnosti. Posudková komise dále ve svém posudku podrobně popsala dosavadní posudkový vývoj případu žalobce, jeho zdravotní stav vyšetřila v průběhu svého jednání, po odročení věci, kdy komisi dospěla zdravotní dokumentace ošetřující lékařky, pak učinila PK následující posudkový závěr, se zdůrazněním podrobného prostudování veškeré dostupné dokumentace věci –

- Od data 22. 12. 1989 do 31. 12. 1995 byl žalobce invalidní podle § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., když pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl neschopen vykonávat jakékoliv soustavné zaměstnání.
- Od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 byl žalobce plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, když dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídal postižení, uvedenému v kap. V, pol. 2, písm. c) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 70 %, šlo tak o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 66 %.
- K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění. Od 1. 1. 2010 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, zdravotní postižení, uvedené v kap. V, pol. 3 e) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 80 %, tedy, šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %.

15. Posudková komise považuje za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti z posudkově medicínského hlediska těžkou chronickou paranoidní schizofrenií s těžkým postpsychotickým defektem, s těžkou poruchou osobnosti. Jedná se o invaliditu dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění. K datu vzniku plné invalidity pak PK argumentuje závěry znaleckého posudku, obsaženého v kompletní psychiatrické dokumentaci PL Kosmonosy, a to ke dni 22. 12. 1989. Na základě všech doložených nálezů tak posudková komise není ve svých závěrech shodná s dřívějším posouzením zdravotního stavu žalobce.

16. Při jednání soudu dne 6. 8. 2018 uvedl zástupce žalobce, že z posudku PK vyplývá existence plné invalidity již od 22. 12. 1989 a pozdější invalidita III. stupně. K období vzniku invalidity se váže právní úprava zákona č. 100/1988 Sb., upravující též potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod. Jedná se tedy o období prosinec 1979 až prosinec 1989. Žalobce byl v tomto období zaměstnán více jak 9 let, je tak plně invalidní od 22. 12. 1989. V rozhodnutí III. žalované schází jeden rok doplacení dávky, v této souvislosti připomíná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS), publikované ve Sbírce rozhodnutí pod č. 1120/2010, kde soud řešil potřebu řádného přístupu k duševně nemocným osobám a ke kompenzaci jejich postižení. Žalovaná uvedla ve svém vyjádření na str. 2, že žalobce žádal o uznání invalidity již před rokem 2001, avšak žalobce o invalidní důchod žádal již od počátku devadesátých let, např. v r. 1993 v Liberci. Vzpomíná si, že to bylo několikrát a opakovaně, lékařka i advokát mu říkali, že jeho zdravotní stav invaliditě plně odpovídá, ale sociální orgány na to nereflektovaly a ničeho se nedomohl. Zástupce žalobce je dále přesvědčen, že doplatek plné invalidity by měl žalobci náležet od r. 1989, dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2008 platilo, že důchod lze přiznat či doplatit až tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod. V uvedeném směru je pak žalobce přesvědčen, že tříletá doba by neměla být počítána od r. 2009, ale od doby, kdy za dané právní úpravy fakticky nárok uplatňuje, resp. od doby, kdy měl a mohl být nárok zjištěn ze strany veřejné moci. Za ústavně konformní pak považuje výklad tohoto ustanovení, ve znění účinném od 1. 1. 2009 (plynoucí z novelizace dle zákona č. 306/2008 Sb.) pro případ nepřiznání dávky z důvodu nesprávného úředního postupu, a to v tom směru, že se neuplatní prekluze a ustanovení bude vykládáno ve prospěch žalobce. Žalobce sám pak uvedl, že měl různé nálezy od doktora P., jeho spis se ale ztratil. Říkali, že je duševně nemocný, docházelo k jeho protiprávnímu zavírání, domovním prohlídkám a veškeré tyto doklady se mu ztratily. Jenom si vzpomíná, že z podnětu své lékařky žádal v 90. letech o důchod v Liberci, Turnově i Semilech, doklady o tom ale žádné nemá. Žalobce trvá na zrušení napadených rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, účtuje náhradu nákladů, spočívajících v právním zastoupení.
17. Pověřená pracovnice žalované uvedla k problematice doplatku důchodu, že novela zákona hovoří o tom, že před 1. 1. 2009 je nutné repektovat dosavadní právní úpravu, tedy možnost doplatku ve výši, která je upravena zněním do 31. 12. 2008, tedy v rozsahu tří let. O dopadu této zásady i na dávky, o nichž nebylo správně rozhodnuto, již pojednávají dosavadní rozhodnutí NSS. S ohledem na znění posudku PK ponechává v dané věci žalovaný správní orgán rozhodnutí na úvaze soudu.
18. Soud po projednání a přezkoumání věci hodnotil důkazy, obsažené ve spisu, jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná.
19. Krajský soud provedl v daném řízení důkaz posudkem věcně a místně příslušné (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění) posudkové komise MPSV ČR, z uvedeného důkazu zcela jasně a srozumitelně vyplývá, že s ohledem na dřívější znalecká posouzení zdravotního stavu žalobce, která jsou obsahem dokumentace PL, byl zdravotní stav žalobce již k datu 22. 12. 1989 stavem plné invalidity, a to dle tehdejší právní úpravy, kterou byl zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. Posudek PK obsahuje na str. 4 – 5 výpis z jeho znění, zejména

pak závěry, kdy celkový projev žalobce se znalci jevil v základním i opakovaném psychiatrickém a psychologickém vyšetření psychotického rázu, a to v chování, myšlení, odpovědích, usuzování i ostatních psychických kvalitách. Posuzovaný byl neklidný, místy zase ustrnulý, projevil naslouchací postoje, ale popíral halucinace. Byl nesoustředěný a roztěkaný, snadno rozptýlitelný z okolí, zabíhal do spontaneity se subjektivní produktivitou. Psychoza má schizoformní charakter a nelze říci, zda se manifestuje z latentního stavu či začíná, což je z forenzního hlediska nepodstatné. Podkladem je ovšem organický mozkový psychosyndrom pouřazové či jiné etiologie. Organickým procesem postižený mozek má narušeny regulační a kompenzační homeostatické mechanismy, na organický proces v ústředním nervovém systému je souzeno z anamnestických údajů o úrazech hlavy s bezvědomím, z úpadku intelektu a z psychologických nálezů. Znalci posléze dospěli k závěru, který je uveden v bodě 13.

20. Soud neměl pochybnosti o správnosti posudkových závěrů PK MPSV ČR ze dne 18. 5. 2018, posouzení zdravotního stavu žalobce pak v žádném směru nesporel ani žalobce, ani žalovaná. S ohledem na podrobné odůvodnění všech tří bodů posudkového závěru pak neměl o správnosti posouzení komise pochybnosti ani soud. Otázkou spornou je mezi účastníky řízení problém doplatku dávky, kdy žalobce je toho názoru, že by mu měl být nově doplacen plný invalidní důchod od doby vzniku plné invalidity. Je však na žalované, aby v tomto směru před vydáním nového rozhodnutí ve věci shromáždila veškerou zdravotní a spisovou dokumentaci případu žalobce, nově posoudila na základě dokumentů nejen vznik nároku na plný invalidní důchod, ale i otázku doplatku dávky v návaznosti na nově vzniklou situaci, kdy je nepochybně prokázáno, že žalobce byl d 22. 12. 1989 plně invalidním. Úlohou soudu je přezkoumat v řízení správnost a zákonnost žalobou napadených rozhodnutí, nikoliv vést nové správní řízení o nároku žalobce. Soud tak zjistil ve stávajícím řízení, že rozhodnutí žalované, vydaná ve věci žalobce a žalobou napadená, byla v rozporu se zákonem, a to jednak zákonem č. 100/1988 Sb., zákonem č. 155/1995 Sb. a proto napadené rozhodnutí ruší (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a věc vrací žalované k dalšímu řízení (odst. 4). Dle odst. 6 pak soud vyslovuje, že žalovaná zahrne v dalším řízení důkazy, provedené soudem, mezi podklady pro nové rozhodnutí. Je samozřejmé, že s ohledem na nová zjištění o existenci plné, či invalidity III. stupně žalobce, s datem vzniku již v prosinci 1989, musí žalovaná provést veškeré nové výpočty dávky v návaznosti na platnou právní úpravu každého z období, které následovaly buď přijetím zcela nového právního předpisu (155/1995 Sb.), či jejich novelizací. Poté musí aplikovat veškerá ustanovení obou předpisů pro využití vyčerpávajícího odškodnění žalobce v případě nesprávného úředního postupu sociálních orgánů formou doplatku dávky.

V. Náklady řízení

21. Soud přiznává v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. náhradu nákladů řízení účastníkovi, který byl ve věci úspěšný. V daném případě to byl žalobce, jehož zástupce vyčíslil náklady právního zastoupení a žádal, aby za pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání ve věci samé ze dne 15. 12. 2017, další porada s klientem přesahující 1 hodinu 19. 3. 2018, účast na jednání PK, účast u soudu dne 6. 8. 2018) byla stanovena odměna s využitím možnosti, dané § 12 odst. 1 na trojnásobek. Uvádí, že konkrétní okolnosti věci znamenají důvody pro takový postup, neboť skutkové okolnosti věci zasahují až do doby před revolucí v r. 1989, což představovalo analýzu právní úpravy sociálního zabezpečení, oba právní předpisy doznaly v průběhu let

mnohých změn, které bylo nezbytné porovnat a blíže zkoumat. Rozsáhlost kauzy znamenala studium mnohých podkladů, toto vyplývá i ze samotného posudku ve věci. Jednání s klientem s ohledem na jeho diagnózu znamenalo rovněž zvýšené nároky, a to nejen časově. Zástupce je rovněž názoru, že daná věc je srovnatelná s obtížností jiných správních kauz, u nichž je tarifní hodnota dle § 9 odst. 4 písm. d) 50.000,- Kč, tedy za jeden právní úkon odměna náleží nikoliv ve výši 1.000,- Kč, nýbrž ve výši 3.100,- Kč. Spolu s náhradou hotových výdajů (300,- x 5) a DPH pak navrhl zástupce žalobce přiznání odměny právního zastoupení ve výši 19.965,- Kč.

22. Soud souhlasí s názorem zástupce žalobce, že daná věc byla věcí složitou, ať již z pohledu rozsahu právních předpisů a jejich změn, či v domluvě s žalobcem co do srozumitelnosti objasnění s ohledem na jeho diagnózu. Přistoupil proto k využití výše cit. ustanovení § 12 vyhlášky MS č. 177/1996 Sb., za jeden úkon právní služby považoval adekvátní odměnu ve výši 2.000,- Kč. Dále tedy provedl výpočet odměny, kdy za 5 úkonů právní služby náleží 2.000,- x 5 = 10.000,- Kč, za 5 paušálních náhrad ve smyslu § 13 odst. 3 náleží částka 1.500,- Kč. DPH činí částku 2.415,- Kč, celkem tedy zástupci žalobce náleží odměna **ve výši 13.915,- Kč**, kterou žalovaná zaplatí k jeho rukám do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 6. srpna 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně